

Noortevaldkonna kvaliteedihindamise kokkuvõte

Maarja Säde ja Tiia Kallastu

Üldandmed

- Rahvaarv 7847
- Noorte arv 1476 (7-12 a. 486; 13-15 a. 234; 16-19 a. 316; 20-26 a. 440)
- Töötus: 16-24 a. dets 2025 seisuga 25 inimest
- Valla üldhariduskoolides õppivad õpilased: 721
 - c.a 50 noortevaldkonna töötajat (noorsootöötaja, huviringijuht, laagrikasvataja, vabatahtlik, maleva rühmajuht), lisaks huvihariduse õpetajad huvikoolides (huvihariduse valdkondlik kutse 24 töötajal) ning lisaks 6 spordi MTU-s tegevad treenerid (11 treenerikutsega)
 - 3 noortekeskust
 - 3 huvikooli (kaks munitsipaalhuvikooli ja üks erahuvikool)

Üldandmed

Noorteühingud:

- Kodutütred
- Noorkotkad
- Noorteühing Eesti 4H - Vändra Voices, Vändra Gümnaasium
- Noorteühing Eesti 4H - Pärnjõe semud, Pärnjõe Kool
- Noorteühing Eesti 4H - Kergu LAK Särtsakad Lapsed, Kergu LAK
- Noorteühing Eesti 4H - Vaheka noorteklubi, Vahenurme
- Noorteühing Eesti 4H - Karu-Katid-Matid, Juurikaru Põhikool
- Noorteühing Eesti 4H - Kärmed Tootsikad, Tootsi Lasteaed-Põhikool

Opilasesindused:

- Tootsi lasteaed-põhikooli õpilasesindus
- Pärnu-Jaagupi Põhikool "Oma Riik"
- Vändra Gümnaasium JATS

Tugevuseks võib pidada noortevaldkonna kajastamist KOV dokumentatsioonis ning iga-aastast seiret.

Noorsootöö ja huvihariduse areng on eesmärgistatud KOV dokumentides. Tegevuskavas on palju noorsootööd tegevusi, mis toetavad noorte arengut. KOV noortepoliitika peegeldab suurel määral noorte heaolu. Olulisel kohal on noorte omaalgatuse toetamine, ettevõtlikkuse toetamine, noortelaagrites osalemise võimaluse toetamine.

Noorsootöö ja huviharidus on prioriteedina sätestatud KOV ametlikus dokumentatsioonis

Mustas kirjas- enesehinnang,
sinises kirjas- välishindajate kommentaar

Põhja-Pärnumaa vallas ei ole varasemalt läbi viidud noortevaldkonna kvaliteedihindamist.

Suuremal määral võiks veel käsitleda noorte ja noorsootöö tunnustamise ja rahvusvahelise noorsootöö tegemist .

- vallavolikogu juurde loodud noortekomisjon;
- võimalus noortel oma ideid ellu viia (Ideede rakett, kaasav eelarve)
- võimalus kaasa rääkida valla arengus (sassis päev, töövarjupäev, hoolekogud, aktiivsed õpilasesindused)

Noori kaasataakse otsustetegemise protsessi

- Luua noortele rohkem võimalusi oma ideede või arvamuse avaldamiseks (nt. konkreetsele vanusegrupile suunatud tagasisidevorm või regulaarsed küsitlused noorte seas). *Omavalitsus on loonud strateegilised võimalused noorte osalemisel otsustusprotsessides. Kuid kuidas kaasata võimalikult varakult noori otsustuste tegemisse, seda on vähesel määral hinnatud.*

-
- Põhja-Pärnumaa vallas töötavad enamjaolt vastava kvalifikatsiooniga noortevaldkonna töötajad.
 - Noortevaldkonna töötajad on avatud enesetäiendusele (koolitused, kutse taastootlemine jms). *KOV tunnustab noorsootöötajaid ja huvihariduse õpetajaid. 8 aanimetust on väga suur arv, lisaks veel aasta huvihariduse õpetaja. Noorsootöö valdkonna spetsialistide tunnustamine on väga hinnatud protsess.*

Olemas on professionaalsed ja motiveeritud noortevaldkonna töötajad

- Palgasüsteem ei ole noortevaldkonna töötajatele piisavalt motiveeriv.
- Pooled noortevaldkonna töötajad tunnevad, et neid ei tunnustata piisavalt oma töö eest ja et neile ei ole tagatud piisav professionaalne tugi ja nõustamine. *Professionaalne tugi ja nõustamine on tagatud vähesel määral. Kasutatakse ära olemasolevaid võimalusi, mis on piiratud. Kasutatakse Pärnumaal olevaid koostööpartnereid.*

- Noored on valdavalt rahul huviringide ja noorsootööasutuste lahtiolekuaegadega ning asukohaga.
- Põhja-Pärnumaa vallas on erivajadustega lastel võimalik osaleda noortele suunatud tegevustes.
- Noortekeskustes ja huviringides olevate vahendite kvaliteet on hinnatud pigem heaks.
- *Noored on rahul pakutavate võimalustega KOV poolt.*

Noorsootööasutused ja huvikoolid on noortele ligipääsetavad ja hästi varustatud

- Hea oleks mõne ajaperioodi tagant hinnata ümber nt lahtiolekuajad ja rakendada mobiilset noorsootööd piirkondades, kus on transpordiühendus valla keskustega kehv.
- Kindlasti vajavad mingi ajaperioodi tagant uuendamist noortekeskustes ja huviringides olevad vahendid.
- *Hajaasustuses ongi see probleem, et kõigile rahuldavat lahendust pakkuda ei ole võimalik, sest taristu ülevõlpidamine muutub sel juhul liialt kulukaks.*

- Viiakse läbi rahuloluküsitlusi nii koolides kui ka huvikoolides.
- Volikogu juures on noortekomisjon, kes on "noorte hääleks" ning vajadusel teeb ettepanekuid, et viia ellu muudatusi.

Noortepoliitikat kujundatakse noorte (sh tõrjutusriskis noorte) vajadustest ja huvidest lähtuvalt

- Tarvis oleks viia küsitlusi läbi ka noortekeskustes, et hinnata noorte rahulolu sealsete tegevustega.
- Võimalusel läbi viia regulaarseid koostöövestlusi hallatavate asutuste juhtidega individuaalselt, et märgata kitsaskohti ning õigeaegselt sekkuda ning viia ellu muudatusi.
- *Välja selgitada millised meetodid kõnetavad noori, et nad saaksid oma arvamust avaldada erinevate seisukohtade üle.*
- *Analüüsida olukorda, miks ei ole viimase kahe aasta jooksul tulnud noortekomisjoni poolt ühtegi ettepanekut. Kas noored ei suuda etteantud materjali löbi töötada.*

-
- Valla koolides on noortel võimalik osa saada erinevatest huviringidest.
 - noortel on võimalik osaleda paljudes erinevates KOV poolt toetatud noorsootöö tegevuses (sh huvikoolid ja -ringid), osalejate arv on suur
 - On välja töötatud toetusmeetmed toimetulekuraskustes perede laste huvihariduses osalemise toetamiseks.
 - *Teistest omavalitsusest pärit õpilastel on võimalik õppida Põhja-Pärnumaa huvikoolides ja ka vastupidi.*
 - *Noorte osalemine huvitegevuses väljaspool kooliaega on suur, paljud on leidnud enda isikliku huviringi, mis neid köidab.*
 - *Huvitegevus koolides väga heal järjel, palju erinevaid tegevusi. KOVi poolt toetavad paljud seadusandlikud aktid noorte osalemist noorsootöös.*
-

Noortele on loodud mitmekülgsed võimalused noorsootöös ja huvihariduses osalemiseks

-
- Noortekeskuste arv on laste arvu silmas pidades vähene.
 - Poolte noorte rahulolu huviringidega ja noorsootöoga on madal.
 - *Enamus noori on pakutavaga rahul, kuid see sõltub ka vanusegrupiti. Kui 7- 12 on olulisem pakutav pool, siis juba vanematele on olulisem midagi ise korraldada*

- KOV toetab noorte võimalust osaleda ettevõtlust soodustavates tegevustes
- Noortele on loodud projektifond "Ideede Rakett" mille abil on võimalik oma ideid ellu viia
- KOV koos hallatavate asutustega soodustab noorte digivahendite tarka kasutust
- *KOV on loonud võimalused kaasaegsete digivahendite kasutamiseks noortekeskustes.*

Noortele on tagatud mitmekülgsed võimalused ettevõtlikkuse suurendamiseks ja digivõimaluste kasutamiseks

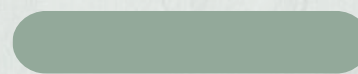
- Malevas osalevate noorte arv on rahuldav – tegelikkuses on huvilisi rohkem, kui koha saajaid.

- Noortel võimaldatakse osaleda rahvusvahelistes tegevustes, mis on noorsootöö põhimõtete ja väärtustega kooskõlas
- Noortel võimaldatakse teha vabatahtlikku tööd kohalikul tasandil

Soodustatakse noorte kodanikuteadlikkuse suurendamist, kodanikukasvatuse tõhustamist ja mitmekultuurilist väärtustamist

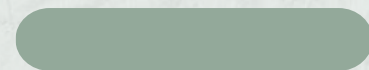
- Noortel on piiratud võimalused osaleda vabatahtlikuna rahvusvahelisel tasemel
- Piiratud võimalused teiste riikide noorte vabatahtlikuks tööks
- *Kaaluda võimalust kaasata kohaliku noorsootöö rikastamiseks välisvabatahtlikke.*

- Noori tunnustatakse regulaarselt
- Põhja-Pärnumaa valla õpilane võib õppida teatud aineid mõnes muus üldhariduskoolis või huvikoolis, kui on saavutatud kokkulepe vastava kooli direktoriga, arvestatakse mitteformaalset õpet formaalse õppena.

Tunnustatakse ning arvestatakse õpikogemust ning -tulemusi

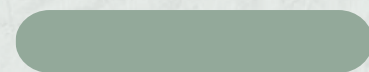
Mitteformaalse õppimise tunnustamise töövahendeid (nt Noortepass, Europass jt) võiks noortele laiemalt tutvustada

- Vald toetab võimaluste piires rahaliselt ja mitterahaliselt osaluskogusid.
- Noored on kaasatud vallavalituse tegemistesse – võõrustatakse klassigruppe, vesteldakse õppekava puudutavatel teemadel, tutvustatakse omavalitsuse tööprotsesse. Traditsiooniline "Sassis päev".
- *Õpilasesindustel on koolis oma eelarve. Ükski idee ei ole jäänud raha taha. Lisaks on välja kujunenud erasektorist sponsorid, kes suuremaid tegevusi toetavad.*

Soodustatakse noorte osaluskogemuse saamist

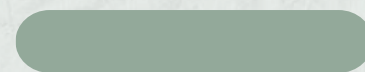
Vallas puudub noorte poolt valitud liikmetega noortevolikogu. Noorte hääle kandjaks on valla volikogu juurde loodud noortekomisjon.
Noortekomisjon ei ole aktiivne.

- vald toetab võimaluste piires ja ressursi olemasolul noorteorganisatsioone ja -ühendusi nii rahaliselt kui ka mitterahaliselt.
- Vallavalitsus ja koolid leiavad noortele võimalusi, et osaleda põnevates ja arendavates projektides
- Noorte osalus noorteühendustes ja õpilasesindustes on hea.
- *Noored tunnevad et nendega arvestatakse ja nende ideid toetatakse.*

Soodustatakse noorte kodanikualgatust

- Noorte rahulolu noorteorganisatsioonide ja -ühenduste tegevustega võiks olla kõrgem.
- Noorteorganisatsioonide ja -ühenduste hinnang vallaga koostööle võiks olla parem.

- Noortele jagatakse mitmekülgset infot.
- Noortele info jagamiseks kasutatakse erinevaid infokanaleid.
- Küsitluses vastasid noored, et info jõuab nendeni "hästi" või "pigem hästi" rohkem kui "halvasti" või "pigem halvasti".
- *Hooajaline info on leitav. Toimivad valdkondlikud koostöö- ja infovõrgustikud.*

Noortele suunatud info on kättesaadav

- Tarvis oleks täpsemalt uurida, millist laadi infot noored ootavad/soovivad ja milliseid infokanaleid kõige rohkem kasutavad info hankimiseks.
- *Pigem levib sündmusepõhine info. Puudub ühtne keskkond piirkonna info kohta. Iga keskus on eraldi. Huvihariduse kohta on raske infot leida või seda ei ole üldse. Noorteinfo standardis käsitletav info ei ole kättesaadav*

- Noortele jagatakse riskikäitumist ennetavat ning vaimset- ja füüsilist tervist toetavat infot.
- KOVis toimub regulaarne valdkondadeülene koostöö noorte riskikäitumise ennetamiseks.
- KOV toetab ennetustegevusi tõrjutusriskis noortele.
- *Korralised kohtumised paar korda aastas. Koostööd tehakse ka riiklike võrgustikega. NEET noortega tööks on eraldi inimene.*

Ennetustegevus ja tugi probleemidega toimetulekul on mitmekülgne ning seda toetatakse läbi laiapõhjalise koostöövõrgustiku

- *Kohalik omavalitsus eraldi ennetustegevusi ei toeta, need on rahastatud riiklike programmide kaudu.*
- *Puudub ühtne infokanal või keskkond, mille kaudu noortele infot edastatakse. Hetkel jõuab info pigem lapsevanemani. Samuti levib info noorte endi kaudu üksteisele, algallikat on tihti raske tuvastada.*

Kokkuvõte

Vali eesmärk

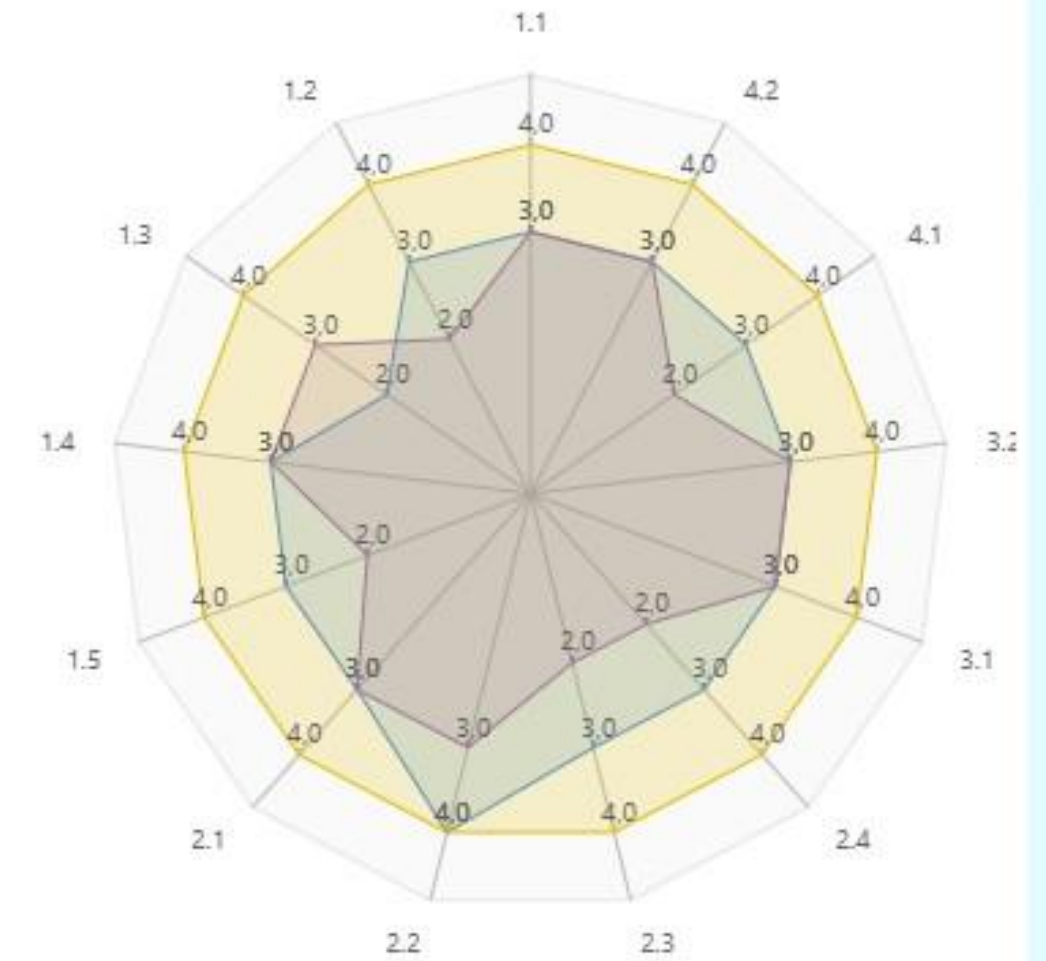
Kõik

Sihtmärgi täitmine

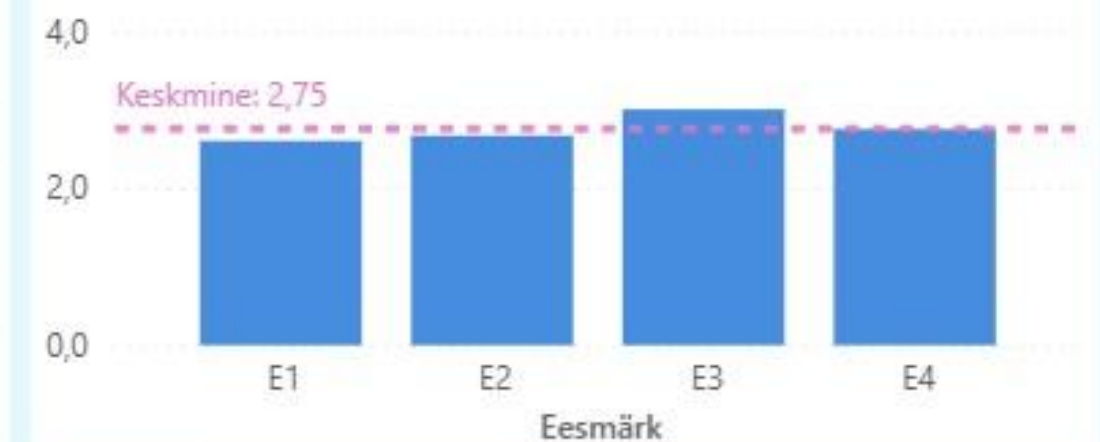
68,9%

Tulemused alaesmärkide kaupa

Eesmärk	Enesehinnang	Välishinnang	Tulemus	Keskmine	Hetketase	Sihtmärk
1 Kvaliteetseks noorsootöök ja huvihariduseks on loodud vajalik keskkond					2,60	4
1.1 Noosootöö ja huviharidus on prioriteedina sätestatud KOV ametlikus dokumentatsioonis	3	3		3,00		4
1.2 Noori kaasatakse otsustetegemise protsessi	3	2		2,50		4
1.3 Olemas on professionaalsed ja motiveeritud noortevaldkonna töötajad	2	3	1	2,00		4
1.4 Noorsootöösasutused ja huvikoolid on noortele ligipääsetavad ja hästi varustatud	3	3		3,00		4
1.5 Noortepoliitikat kujundatakse noorte (sh tõrjutusriskis noorte) vajadustest ja huvidest lähtuvalt	3	2		2,50		4
2 Noortel on rohkem valikuid oma loome- ja arengupotentsiaali avamiseks					2,67	4
2.1 Noortele on loodud mitmekülgset võimalust noorsootöös ja huvihariduses osalemiseks	3	3	2	2,67		4
2.2 Noortele on tagatud mitmekülgset võimalust ettevõtlikkuse suurendamiseks ja digivõimaluste kasutamiseks	4	3	2	3,00		4
2.3 Soodustatakse noorte kodanikuteadlikkuse suurendamist, kodanikukasvatuse tõhustamist ja mitmekultuurilisuse väärtustamist	3	2		2,50		4
2.4 Tunnustatakse ja arvestatakse õpikogemust ning -tulemusi	3	2		2,50		4
3 Noorte osalus otsustes on toetatud					3,00	4
3.1 Soodustatakse noorte osaluskogemuse saamist	3	3		3,00		4
3.2 Soodustatakse noorte kodanikualgatust	3	3	3	3,00		4
4 Noortele on loodud tingimused noorteinfo ning ennetustegevuste kättesaamiseks					2,75	4
4.1 Noortele suunatud info on kättesaadav	3	2		2,50		4
4.2 Ennetustegevus ja tugi probleemidega toimetulekul on mitmekülgne ning seda toetatakse läbi laiapõhjalise koostöövõrgustiku	3	3		3,00		4

Hetketase

- Noortevaldkonna struktuur on mitmekesine: vallas on üks noorsootöö keskus kolme noortekeskusega, kuus üldhariduskooli ja kolm huvikooli (kaks munitsipaalset ja üks eraõiguslik).
- Lisaks tegutsevad spordikeskused ja aktiivsed MTÜd, kes pakuvad huvitegevusi ning saavad KOV toetust. Noortevaldkond on valla dokumentides selgelt kajastatud ning toimub iga-aastane seire.
- Positiivne on noorte kaasamine otsustusprotsessidesse (nt Sassis päev, töövarjupäevad, õpilasesindused) ning võimalus ideid ellu viia (Ideede Rakett).
- Noored saavad osaleda vabatahtlikus tegevuses ja projektides, neid tunnustatakse ning pakutakse mitmekesist huviharidust ja noorsootööd.
- Erivajadustega noortele on loodud osalemisvõimalused, digivahendid on olemas.
- Kommunikatsioon on mitmekülgne ja info jõuab noorteni valdavalt hästi.
- Toimub ennetustöö riskikäitumise vähendamiseks ja koostöö eri valdkondade vahel.

- Samas vajab valdkond arengut – puudub varasem kvaliteedihindamine ja süsteemne tagasiside kogumine.
- Noortel võiks olla rohkem võimalusi arvamuse avaldamiseks ning noorsootöötajate motiveerimine ja professionaalne tugi vajavad tugevdamist.
- Ka rahulolu huviringide ja noorsootööga võiks olla kõrgem.
- Vahendite ja seadmete kaasajastamine on vajalik.
- Puudub noortevolikogu ja koostöö noorteorganisatsioonidega vajab parandamist.

Kokkuvõttes on Põhja-Pärnumaa noortevaldkonna tugevuseks mitmekesine huviharidus, noorte kaasamine ja kvalifitseeritud töötajad, kuid jätkusuutlikkuse tagamiseks on vaja suurendada tagasiside kogumist, parandada töötajate igakülgset toetust ja arendada noortele pakutavaid teenuseid.